

Pārbaudes darbs

Resursu ierobežotība valsts, pašvaldības un globālā kontekstā

SOCIĀLĀS ZINĪBAS

Vārds

Uzvārds

Klase

Datums

1. uzdevums. Apvelc pareizo atbildi! (2 punkti)

<p>1) Resursu ierobežotība ir nosacījums:</p> <p>a) kas eksistē tikai nabadzīgās valstīs; b) ar ko saskaras tikai nabadzīgi cilvēki; c) ko nekad neizjūt bagātie; d) ar ko saskaras visi cilvēki un sabiedrības.</p>	<p>2) Izvēles cenu nosaka:</p> <p>a) centrālais statistikas birojs; b) patēriņa cenu indekss; c) preces cena; d) tas, no kā jāatsakās, lai iegūtu noteiktas preces vai pakalpojumus.</p>
--	--

2. uzdevums. Izdari izvēli un nosaki guvumus un alternatīvās izmaksas! (8 punkti)

Situācija	Izvēle	Guvums	Alternatīvās izmaksas
Iet uz treniņu vai noskatīties filmu			
Par nopelnītiem 25 eiro nopirkt biļeti uz koncertu vai jaunu somu			
Sestdienas rītā iet makšķerēt ar tēti vai palikt gulēt			
Patversmē izvēlēties suni vai turpināt dzīvi bez suņa			

3. uzdevums. Ieraksti tabulā vēl četrus ražošanas resursus un uzraksti to resursu piemērus, kuri nepieciešami galda un kēksa ražošanai! (7 punkti)

Ražošanas resursi	Dabas resursi				
Prece					
Galds					
Kēkss					

4. uzdevums. Dace vakarā var izlasīt 120 aizraujošas grāmatas lappušu vai izgatavot 15 rotājumu klasei. Attēlo Daces iespēju līkni! (9 punkti)

Izmantojot grafisko attēlu, sniedz atbildi!

- Viņa (var/nevar) izlasīt 80 lappušu un izgatavot 10 rotājumu. Tas ir _____ (efektīvi/neefektīvi/neiespējami).
- Viņa (var/nevar) izgatavot 5 rotājumus, ja ir izlasījusi 80 lappušu. Tas ir _____ (efektīvi/neefektīvi/neiespējami).
- Viņa (var/nevar) izgatavot 8 rotājumus un izlasīt 20 lappušu. Tas ir _____ (efektīvi/neefektīvi/neiespējami).
- Cik rotājumu viņa var izgatavot, ja ir izlasījusi jau 40 lappušu? _____
- Viņas alternatīvās izmaksas katram izgatavotajam rotājumam ir _____.
- Ja Dace vēlas izlasīt 120 lappušu, bet nepieciešams izgatavot 20 rotājumu klasei, ko tu viņai ieteiktu? _____

5. uzdevums.

Izlasi tekstu un atbilde uz jautājumiem! (5 punkti)

Valdība izsludina ārkārtējo situāciju 29 novados Latgalē un Vidzemē.

Ministru kabinets, pamatojoties uz Zemkopības ministrijas sniegto informāciju par lietavu un plūdu izraisītajām sekām un postījumiem lauksaimniecības zemēs, izsludināja ārkārtējo situāciju 27 novados Latgalē un Vidzemē, bet dažas dienas vēlāk vēl divos novados.

Kā atbildīgā institūcija par darbību koordināciju ārkārtējās situācijas laikā noteikta Zemkopības ministrija.

"Gan pagājušajā nedēļā uzreiz pēc lietavām, gan šīs nedēļas sākumā apmeklēju plūdu skartos novadus Latgalē un Vidzemē – situācija daudzviet ir kritiska. Postījumi ir ļoti plaši. Diemžēl šī nelaime ir nākusi tieši ražas vākšanas laikā – tūkstošiem hektāru platībā briestošo labību, rapsi, kartupeļus un citas lauksaimniecības kultūras sedz ūdens. Tas radīs lielus zaudējumus daudziem Latgales un Vidzemes lauksaimniekiem, tāpēc darīsim visu šobrīd iespējamo, lai cietušajiem zemniekiem palīdzētu pārvarēt grūtības," uzsver zemkopības ministrs.

Valdība Zemkopības ministrijai uzdeva apzināt ārkārtējās situācijas teritorijā cietušās personas (lauksaimniekus) un faktiskos nodarītos zaudējumus atbilstoši Lauku atbalsta dienestā deklarētajām platībām. Tāpat Zemkopības ministrijai uzdots sagatavot un iesniegt Ministru kabinetam informatīvo ziņojumu par kopējiem lauksaimnieku zaudējumiem un priekšlikumiem par kompensācijas apjomu atbilstoši kultūraugu un zemes izmantošanas veidam un pieprasījumu par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "līdzekļi neparedzētiem gadījumiem".

Savukārt Valsts ieņēmumu dienestu, kredītiestādes un citas līguma attiecībās esošās personas valdība aicina nodrošināt pretimnākšanu, nepiemērojot soda sankcijas līgumsaistību neizpildīšanas gadījumā cietušajām personām (lauksaimniekiem), kas tieši saistītas ar minētajiem plūdiem un to radītajām sekām.

Valdība arī uzklauzīja Satiksmes ministrijas, Zemkopības ministrijas un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas sagatavoto informāciju par infrastruktūras objektu atjaunošanu plūdu skartajās teritorijās. Ministrijām uzdots sagatavot un iesniegt Ministru kabinetam pieprasījumus par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "līdzekļi neparedzētiem gadījumiem", lai segtu infrastruktūras atjaunošanas izmaksas plūdu skartajās teritorijās.

<http://www.lad.gov.lv/lv/aktualitates-un-kalendars/aktualitates/valdiba-izsludina-arkarteju-situaciju-27-novados-latgale-un-vidzeme-759>

- 1) Kādu lēmumu pieņēma Ministru kabinets uzņēmēju ienākumu samazināšanās dēļ?

- 2) Kādas ir šā Ministru kabineta lēmuma alternatīvās izmaksas?


- 3) Kādas varētu būt sekas, ja Ministru kabinets izlemtu šo naudu lauksaimniekiem nepiešķirt?

- 4) Kādus kritērijus valdībai vajadzētu ņemt vērā, lemjot par šā finansējuma izlietojumu?

6. uzdevums. Pieņemsim, ka nupat esi saņēmis savu pirmo algu 300 eiro. Apraksti, kā ierobežotība un alternatīvās izmaksas ietekmēs tavu izvēli iztērēt naudu! (2 punkti)

7. uzdevums. Izveido savu ilustrāciju par resursu ierobežotību vai alternatīvajām izmaksām! Sniedz ekonomisku pamatojumu savai ilustrācijai! Sk. paraugu! (2 punkti)


ledvesmai



Jānis visu nakti mācījās eksāmenam

Nākamajā dienā Jānis ir ļoti saguris

Alternatīvā izmaksa



Labi izgulēties

Vērtēšana										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Punkti	1–5	5,5– 9	9,5– 13,5	14– 17	17,5– 20,5	20– 24	24,5– 27,5	28– 31	31,5– 33	33,5– 35